

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

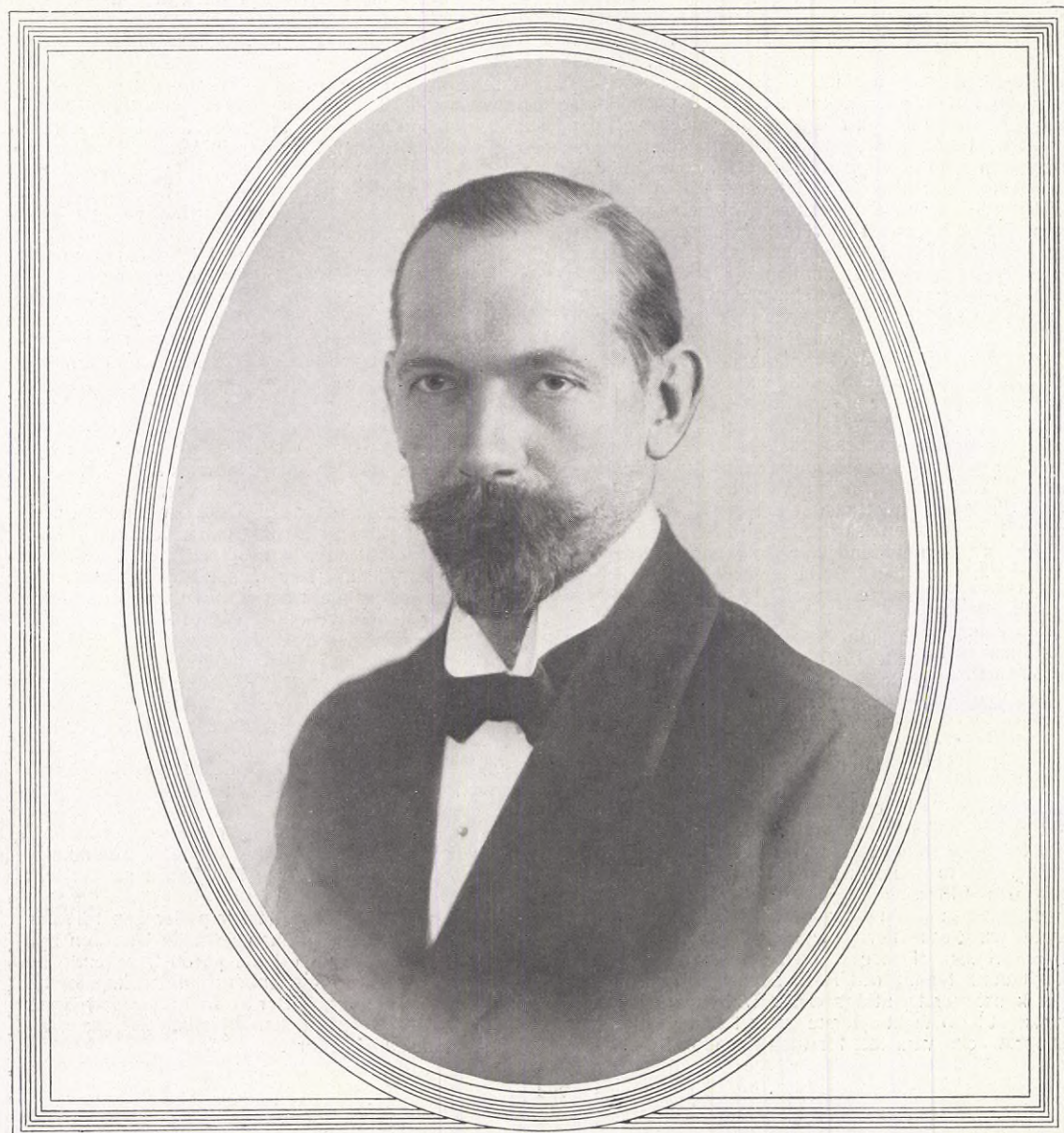

SOLNEDGÅNG VID GULLMARSFJORDEN. — AMATÖRFOTO. A. OSGARSSON, GÖTEBORG.

23:DJJE ÅRG

DEN 9 JULI 1922

N:o 41

För kort tid sedan fyllde kaptenen i k. flottans reserv, direktör Oscar Wallenberg femtio år.

Oscar Jacob Wallenberg är född i Stockholm den 20 juni 1872. Föräldrarna voro det svenska bankväsendets nydanare, bankdirektör André Oscar Wallenberg och hans maka i andra giften Anna Eleonora Charlotta von Sydow. Liksom ett par av sina bröder fick han sin uppfostran som kadett vid k. flottan, där han år 1894 blev utnämnd till underlöjtnant, år 1897 befordrades till löjtnant och år 1903 till kapten, varefter han år 1907 övergick på reservstat. I flottan gjorde han sig känd som en intresserad och duglig officer; hans kamrater gävo ett vittnesbörd om de goda tankar de hyste om honom genom att år 1914 kalla honom till korresponderande ledamot av k. örlogsmannasällskapet i Karlskrona.

Liksom sina bröder, i all synnerhet kanske halvbrodern Knut, visade sig Oscar Wallenberg inom kort vara en synnerligen framstående organisationstalang. Det första område, på vilket han fick tillfälle att i större skala ådagalägga detta, var järnvägsadministrationens. Efter att redan 1902 ha fått intaga säte i Stockholms enskilda banks styrelse kallades han nämligen 1904 att vara verkställande direktör och styrelseledamot i Gävle-Dala järnvägsaktiebolag. När han tre år senare åter lämnade denna befattning, var det ett färdigorganiserat och i alla hänseenden konsoliderat företag efterträdaren fick mottaga och det var endast att bygga vidare på den redan lagda grunden. Ett par år senare inträdde järnvägen som bekant i den intressegemenskap med ardra järnvägsföretag, som ännu förbliver i Trafikförvaltningen Göteborg—Falun—Gävle.

Från 1907 ägnade sig Oscar Wallenberg helt åt det praktiska livets värv. Han lämnade sin järnvägsdirektörsbefattning och ägnade sig i stället åt det förmåligast tack vare familjen Wallenbergs energi till stånd komna rederiaktiebolaget Sverige—Kontinenten — vårt lands första moderna postångbåtsroute på utlandet — i vilket han fungerade som verkställande direktör, tills bolaget efter organiserandet av ångfärjeförbindelsen Trelleborg—Sassnitz 1911 upplöstes. Därjämte togs han i anspråk som styrelseledamot i Grufgården—Fors järnvägsaktiebolag. Hans förtroendet med järnvägarnes förhållanden medförde, att han 1909 insattes som ledamot av järnvägarnes skiljedomstol, vari han i icke mindre än sju år kvarstod, och nedlade ett högt skattat arbete. Hans intresse gjorde honom även så gott som självskriven som ledamot av kommissionen för järnvägarnes arbetare-avtal och här tog han flera beaktansvärda initiativ till lösning av föreliggande frågor.

Ingen av dessa uppgifter förmådde emellertid mäta sig med den, som lades i hans händer vid Tobaksmonopolets inrättande 1915. Några dagar före världskrigets utbrott hade den då fungerande Hammar-skjöld—Wallenbergska regeringen till riksdagen avlätit proposition om införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i Sverige. Det ansågs emellertid icke tillrädligt, att staten själv utövade detta monopol, utan föreslogs tillika, att staten i sin ordning skulle upplåta till ett för ändamålet bildat bolag, A.-B. Svenska Tobaksmonopolet, de med statsmonopolet förenade rättigheterna mot det att bolaget i sin ordning övertog kostnaderna för äldre företags inlösen och tillförsäkrade staten all vinst på försäljningen med undantag av viss rätt låg ränta på det genom preferensaktier bolaget tillförda enskilda kapitalet. Sedan riksdagen med några modifikationer antagit detta förslag och A.-B. Svenska Tobaksmonopolet konstituerats, utsågs Oscar Wallenberg av dess styrelse till bolagets förste verkställande direktör. Det torde icke vara lätt för utomstående att bilda sig

en föreställning om vilket oerhört arbete, vilken urskilningsförmåga och vilken takt det fordrades, att vid detta sammanförande av alla tobaksfabriker inom riket, stora som små, genom å ena sidan slopningar, å andra sidan utvidgningar och i en del fall även nyanläggningar skapa en organisation, som ur ekonomisk synpunkt vore den gynsamast möjliga, men heller icke mer än nödvändigt fördelade eller stötte legitima intressen, som voro anknutna till förut rådande förhållanden. Det gällde att komma till rätta med arbetare, som blivit överflödiga, att reorganisera detaljhandeln på basis av kontantaffärer och minskade rabatter, att komma till en modus vivendi med importfirmorna. Det är klart, att icke ens den största kapacitet skulle varit i stånd att helt oskadd klara sig undan alla varandra korsande intressens skär, men meningarna äro nog icke delade därom, att Wallenberg var i besittning av en synnerligen lycklig hand vid ordnandet av alla dessa ömtåliga angelägenheter. Man får därvid icke förbise, att Tobaksmonopolet inrättades icke för att tillgodose publikens högt upprivna anspråk på varornas smak eller prisbillighet, utan uteslutande i syfte att tjänstgöra som en statskassans mjölkko, och denna uppgift har det under Wallenbergs ledning fyllt på ett sätt, som är höjt över allt beröm. Det är sant, att vid årets riksdag åtskilliga anmärkningar riktades mot Tobaksmonopolets ekonomiska förvaltning, det hade arbetat för mycket på lager och låg inne med för många varor till konkurrensodugliga priser. Men var och en förstod ju, att ledningen härvid haft att böja sig för utanförstående, politiska inflytelser, för vilka ekonomiska hänsyn fått gälla först i andra rummet.

Jämsides med sin verksamhet i Tobaksmonopolet har Oscar Wallenberg i stor utsträckning tagits i anspråk för de företag, vari vare sig Wallenbergska familjen eller Stockholms enskilda bank äro eller varit engagerade. Sålunda har Wallenberg varit ordförande i A.-B. Göteborgs ris- och valskvarn och i A.-B. Mjölkningssmaskiner, vice ordförande i Allmänna Svenska Elektriska A.-B., styrelseledamot i aktiebolagen Papyrus och Omega mjölkningssmaskin samt i Oppboga A.-B., Halmstad—Nässjö järnvägsaktiebolag och Syd-afrikanska Handelskompaniet, andra att förtiga.

I det offentliga livet har Wallenberg på olika sätt gjort betydande insatser. Särskilt har han varit verksam inom Stockholms kommunalliv, vari han deltagit dels som ledamot av stadsfullmäktige en kortare tid, dels och framför allt som ledamot av hamnstyrelsen (1909—19), därav de tre sista åren som ordförande. Därvid har han mycket bidragit till främjandet av huvudstadens olika hamnfrågor och det väckte allmänt beklagande, då han slutligen ansåg sig böra draga sig tillbaka på grund av det enligt hans mening oriktiga bruk det socialdemokratiska partiet gjorde av sin maktställning vid hamnstyrelsens rekrytering. Kanske bör det medgivas att han härvid reagerade starkare än nöden krävde och omständigheterna motiverade. Men man kan ju å andra sidan väl förstå de grunder som voro vägledande för hans handlingssätt.

Sedan många år har Wallenberg dessutom haft säte i Stockholms handelskammare och dess kommunikationsutskott. Av K. M:t har han förordnats till ledamot av det sociala rådet.

Om den aktning och de sympatier han tillvunnit sig som chef och privatman vittnade bäst den hyllning, som kom honom till del på 50-årsdagen.

Sedan år 1900 är Wallenberg i äktenskap förenad med Beatrice Keiller, dotter av framlidne godsägaren Alexander Keiller och hans jämväl avlidna maka Hedvig Falck i Göteborg.

Till bild å sid. 648.

Av de 31 studerande, som vårterminen 1872 avlade studentexamen vid Göteborgs Högre Elementarläroverk finnas ännu 17 i livet. Av dessa kunde 11 infinna sig vid kamratmötet i Göteborg den 7 sistlidne juni, samma månadsdag som sista examensdagen för 50 år sedan, och hänvisa vi till namnförteckningen under grupp bilden å sid. 648 vartill kommer domänintendenten M. Åhlund, Munkedal.

Först besågo jubilarerna det gamla läroverket vilket hissat flaggan i topp dagen till ära. I solennitets-salen blevo de angenämt överraskade med körsång av skolflickor. Slutligen välkomnades de i Dr Bergendahls bostad till lunch. Denna förlöt under den mest angenäma, kamratlika feststämning, som återspeglades i de hållna talen. Senare intogs gemensam middag i Trädgårdsföreningen.

Kontraktsposten Hedendahl höll i högstämda ordalag högtidstalet, varvid han även hälsade generalkonsul Lithman, såsom första gängen närvarande vid dessa kamratmöten, hjärtligen välkommen åter till fäderneslandet, och kyrkoherde Lundskog erinrade om avlidna kamrater. Telegrafiska hälsningar såväl på latin som på svensk vers ingingo från frånvarande kamrater.

Under aftonens lopp blevo jubilarerna uppvaktade av 1892 års studenter vid Latinläroverket, vilka samma dag firade 30-årsjubileum. Efter presentation framförde en av dem, professor Reuterskiöld, en värtalig och hjärtlig hälsning från de yngre jubilarerna, för vilken hedersbevisning kontraktsposten Hedendahl tackade. Slutligen avsjöngs gemensamt "Sjung om studentens lyckliga da'r".

Snabbt förflöto dessa angenäma timmar, varunder återuppväcktes många muntra skolminnen, som jubilarerna medtogo på sin hemfärd åt skilda håll.

*

Den 3 juli fyllde utgivaren av Göteborgs-Posten, redaktör Edvard Alkman femtiofem år.

Edvard Petrus Alkman, som är född i Gällersta av Örebro län den 3 juli 1867 samt son till lantbrukaren Per Olof Larsson därstädes och hans maka Johanna Svensson, kom, efter att ha genomgått Karolinska läroverket i

9 Juli 1922 Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 41.
 I mörkbrun dubbeltonfärg.

"Coy", en förtjusande kamerastudie av Marcus Adams, London. En av de mera uppmärksammade arbetena å den fotografiska utställningen i Stockholm nyligen, från vilken vi återgivit några utsökta bilder i en del föregående nummer.

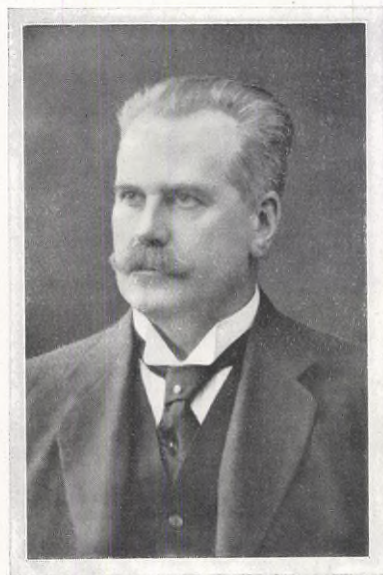

Foto. Karnell, Öbg. Klische: Sjöberg, Öbg.

E. ALKMAN,
 Chefredaktör för Göteborgs-Posten, 55
 år den 3 juli.

Örebro, år 1887 som student till Uppsala och avlade därstädes fil. kand.-examen 1889. Efter längre studieresor till ett flertal främmande länder 1890-92, varvid han huvudsakligen ägnade sitt intresse åt konst, litteratur och teater, inträdde han år 1894 som litteratur- och konstkritiker i "Dagens Nyheter" och började därmed en verksamhet, som varit av verklig betydelse för vårt lands konst- och teaterliv och som efter hans övertagande av utgivningen av Göteborgs-Posten 1904 särskilt kom det blomstrande konstnärslivet i detta för konst av olika slag så livligt intresserade samhälle till godo. Hans fina sinne för nyanser icke mindre än hans odlade smak och omfattande kunskaper ställa honom alltjämt i främsta ledet bland Sveriges icke alltför talrika verkliga konst- och teaterkritiker och hans omdömen höra till dem, vilka med rätta åtnjuta synnerligen högt anseende både bland konstens utövare och allmänheten.

Från 1898 ägnade sig emellertid Alkman förutom åt sitt specialområde även åt politiskt skriftställarskap. Det var i Otto von Zweigbergs skola han gjorde

sina lärospån och även sedan han lämnat Dag, Nyheter har han i stort sett anslutit sig till den särskilda kulturriktning inom det frisinnade partiet, för vilken Zweigbergk länge utgjorde den främste representanten. Av sitt parti har han också åtnjutit flera vittnesbörd om uppskattningen av sina publicistiska och politiska insatser. Sålunda utsågs han att år 1916-20 representera partiet å Göteborgs och Bohusläns senatorsbank och år sedan 1918 ordiörande i Sveriges vänsterpressförening. Av Första kammarens frisinnade anlitades han dels för tillfälligt utskott, vari han intog vice ordförandeplatsen, dels för suppleantskap i konstitutionsutskottet, och gjorde sig för övrigt bemärkt både som motionär och debattör. På grund av socialdemokraternas frammarsch fick han vid senaste förstakammarval nöja sig med en suppleantplats.

Nyligen tillfrisknad från ett svårare sjukdomsfall har han nu åter inträtt i det publicistiska arbetet, där man livligt hoppas, att han ännu länge skall bli i tillfälle att verka särskilt till konstens och teaterns fromma i rikets andra stad.

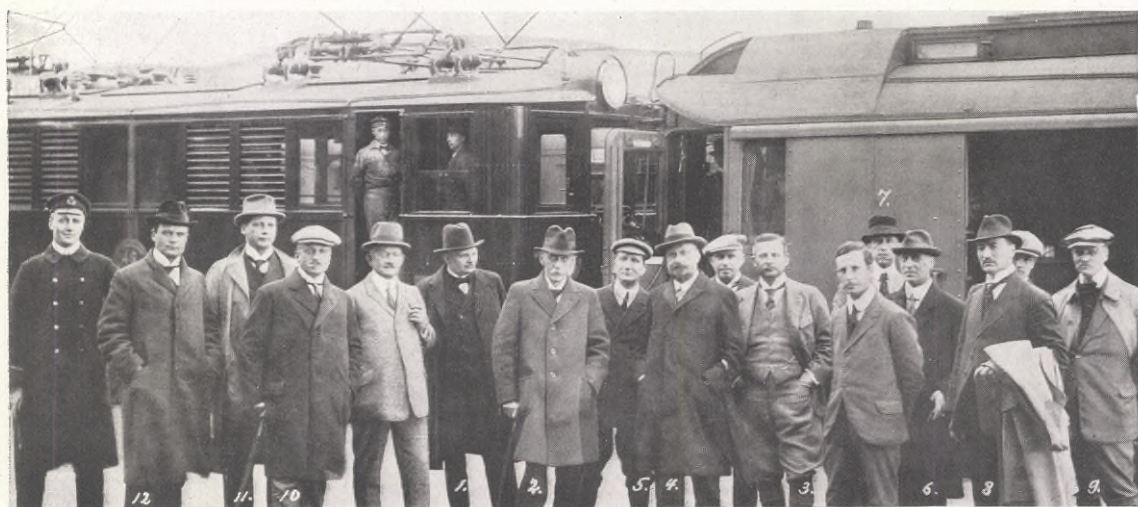

GRUPPBILD AV DELTAGARE. Vi namnteckna: 1. Prof. De Geer, 2. Prof. Finner Jansson, 3. Intendent L. Saramo, 4. Intendent G. J:son Kalin, 5. Thordanson, 6. Prof. Haakon Schetelig, 7. Inspektör Kjør, bakom den sistnämnde synes t. f. Riksantikvaren O. Janse (endast ansiktet). — Foto. Holmén, Stockholm. — Klubb: Sjöberg, Gbg.

T. v.: DET MED 30,000 FRANCS BETALADE SVENSKA 3 SK. BCO-FRIMÄRKET; i mitten: ETT UNIKT SVENSKT FELTRYCK, 80 öre i st f. 30 öre; t. h.: Ett 1855 års 4 sk. bco original, obegagnat o. otandat. Text å sid. 657. Klubb: Gots, Gbg.

Den av Kungl. Järnvägsstyrelsen tillsatta svagströmskommissionen och den av K. M:t tillsatta kraftkommittén besökte Kiruna den 16 juni. Nämnda kommission resp. kommitté har att avge yttrande och förslag betr. anordningar för undvikande av svagströmsstörningar resp. anskaffning av elektrisk kraft för den av riksdagen beslutade elektrifieringen av bandelen Stockholm — Göteborg.

EN JÄRNVÄGSKOMMISSION BESÖKER KIRUNA. Vi namnteckna: 1. Byråchef Öfverholm, 2. Professor Lindström, 3. Överdirektör Borgqvist, 4. Överingeniör Rossander, 5. Ingeniör Sven Norberg, 6. Professor Pleijel, 7. Direktör Liljeblad, 8. Byrådirektör Holmgren, 9. Överingeniör Velder, 10. Överingeniör Köner, 11. Byråchef Hallgren, 12. Elektroingeniör Sandvall. Text å sid. 657. — (Foto. Borg Mesch, Kiruna). — Klubb: Sjöberg, Gbg.

DEN AV SVENSKA STATEN INKÖPTA FASTIGHETEN I HELSINGFORS i nuvarande skick samt omtanad till beskickningshus enligt arkitekt T. Gruts förslag. Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Öbg.

Svenska statsverket har inköpt egendomen Norra Esplanadgatan 7 i Helsingfors och uppdragit åt arkitekten i Kungl. Byggnadsstyrelsen Torben Grut att handhava dess ombyggnad till beskickningshus. Våra bilder visa husets fasad dels i nuvarande skick, dels sådant det kommer att se ut efter ombyggnaden. Arkitekt Grut har lyckats att med bibehållande av den gamla fönsterindelningen giva byggnaden såväl utvändigt som invändigt en värdig och svensk prägel. Portomfattning, sockel och taklist m. m. utföras i varmgrå granit, putsytorna rostbruna, portalen får en kopparbaldakin med förgyllda kantband, portarna utföras i mörk, lutad ek. Läget är det bästa möjliga. Interiörerna hoppas man pryda med målningar och porträtt av historisk betydelse. Byggnaden kommer att inrymma legation, konsulat och bostadsvåningar dels för ministern, dels för samtliga tjänstemän.

T. h.:
ÅBO GAMLA DOMKYRKA, en synnerligen intressant kyrko-
byggnad, där ligger bl. a. Karin Månsdotter begravnen.

Därunder:
DET NYA UNIVERSITETET I ÅBO invigdes den 27 juni. Universitetet är inrymt i förutvarande Hotell Phoenix byggnad; den kupolförsedda byggnaden närmast är ryska kyrkan. Kliché: Sjöberg, Öbg.

Efter fotografen.
GYLLENE STUDENTLAGER. Grupp av 1872 års studenter vid Göteborgs högre Elementarläroverk samlade för att fira 50-årsdagen. Fr. v. sittande: kamrer K. J. Halldin, Stockholm, kontraktsprosten G. A. Hedendahl, Dunker, överläkaren d:r G. Bergendahl, Göteborg, kyrkoherde A. Lundskog, Getinge, överste G. Åhiund, Stockholm; stående: f. d. hä adsskrivaren F. Hjort, Lund, j. stationspektoren O. Wallander, Stockholm, provinsialläkaren J. Billing, Vara, f. d. generalkonsult i Kapstaden K. Lithman, Kungsbacka, f. d. disponenten S. Höglund, Lund. — Text å sid. 657.

Föregående år arrangerades en stadsmatch i allmän idrott mellan Budapest och Stockholm, och den idrottsintresserade allmänheten bevarar säkert i gott minne de sympatiska och duktiga ungrarnes insats vid tävlingarna i Stockholm.

Den 11 juni kvitterade en trupp från Stockholms idrottsförbund besöket genom att denna dag tävla i

Budapest i 10 grenar av allmän idrott. Matchen slutade oavgjord med 5—5. Ungrarna voro säkra å seger, som helt säkert skulle förbyttis i ett nederlag, om icke de våra haft att kämpa under synnerligen svåra väderleksförhållanden: en brännande sol och orkanartad storm med åtföljande sandmoln, som svepte fram över idrottsplatsen. Revanch togs dock i Wien och Prag, där de stockholmska idrottsmännen segrade å resp. platser i samtliga grenar med undantag av en. Den mest uppmärksammade prestationen var Engdahls löpning å 400 m. i Wien, där han segrade å tiden 49.4. Överallt möttes truppen av den mest storartade entusiasm och hjärtlighet. "Ni komma ej allenast som idrottens representanter, ni äro det också från den storsinnade och ädla svenska nationen", yttrade en magistratsledamot vid en bankett, som staden Budapest gav för idrottsmännen. — I Wien gjordes allt, vad mänsklig

Efter fotografen.
 "Lörd: Gots Rihbyrå & Klischeéanstalt, Gbg.
DET AV GÖTEBORGS POLISLAG ERÖVRAD VANDRINGSPRISET vid tävlingar i Köpenhamn mellan Sveriges, Norges och Danmarks poliser.

Efter fotografen.
 Klische: Gots Rihbyrå & Klischeéanstalt, Gbg.
HEDERSGÅVA TILL STOCKHOLMS IDROTTSFÖRBUND VID TÄVLINGARNA I BUDAPEST. Statyetten föreställer Ignotus, Belæ regis Notarius, Ungerns lagskrivare på kung Bélas tid. 1200-talet.

Forts. å sid. 657.

INBÖRDESKRIGET PÅ IRLAND. 1—3. Fristatsstrupperna bekrija rebellerna i Dublin. 1. Fristatsstrupper rikta en kanon mot rebellernas högkvarter, Högsta domstolens palats (The Four Courts), varav man ser en del i bakgrunden. Fotografen, från Gaumont-filmbolaget, lyckades med överhängande lyosfara taga denna bild, då flera män blevo nedskjutna i hans omedelbara närhet. 2. The Fowler Memorial Hall, som länge hölls av rebellerna men övergavs sedan byggnaden blivit antänd. 3. Fristatsstrupper med pansarvagn 500 meter från The Four Courts. Civila fingo icke passera bron. Byggnaderna i bakgrunden voro intagna av tegeringstrupper.

T. v.: INGENIÖREN HERMANN FISCHER, en av de efterlysta, ännu ej anträffade anstjärtarna till mordet å tyske utrikesministern Rathenau.

Razzian med de hemliga monarkistiska och antisemitiska organisationerna i Tyskland, på vilkas konto nu även Rathenaus mord liksom tidigare en hel rad politiska mord och andra

ogärningar lär skrivas, bedrivs intensivt. För varje dag företagas nya häktningar. Redan ett par dagar efter Rathenaus mord häktades en av de däri aktivt deltagande, stud. Tschow, men bland dem som ännu befinna sig på fri fot är ingenjören H. W. Fischer, för vars gripande Berlinpolisen utfäst en belöning av 1 mill. mark.

*

Oroligheterna på Irland hava efter mordet på sir Henry Wilson (se föreg. nr) tagit ny fart. Bland de mera anmärkningsvärda detaljerna från den stora striden är att nämna The Four Courts' i Dublin förstörande, varvid stadens arkiv och en del värdefulla biblio-

Efter fotografier.

Klick: Gols, Gbr

tekssamlingar uppbrunno. Gatustrider uppblösa flerstädes och ett av insurgenternas huvudkvarter vid Sackville Street har varit skådeplatsen såväl för blodiga gatustrider som för fördärvbringande husbelägringar.

Foto. Einfeldt, Kjöbenhavn.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

KRONPRINS FREDRIK AV DANMARK,
SEKONDLÖJTNANT Å PANSARFARTY-
GET "PEDER SKRAM".

T. h.:

"PEDER SKRAM".

Efter fotografi.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

SKANDINAVISK TRAFIKKONFERENS I EIDSVOLD rörande vintertidtabeller. Fr. v. Trafikchefen Lundborg (Dalslandsbanan), trafikinspektör Bech, byråchefen Haarløv (Danmark), trafikdirektör Ingier, generaldirektör Hoff, byråchef Stjerna (svenska statsbanorna), direktör Norrby (Bergslagsbanan), överbestyrelse Furuholmen, trafikinspektör Meydell.

Ett synnerligen kärkommet marinbesök har den svenska huvudstaden ätt sedan den 1 juli anteckna, då nämligen en stor dansk eskader på icke mindre än fjorton fartyg, pansarbåtarne "Peder Skram", chefsfartyg, och "Olfert Fischer", minfartyget "Løssen", torpedbåtarne "Valrossen", "Delfinen", "Svärdfisken", "Springeren", "Stören", "Sölöven", "Havhesten", "Nat-
Forts. å sid. 657.

Fotos Haloid, Sthlm.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

PANORAMA ÖVER DE DANSKA ÖRLOGSFARTYGEN Å STOCKHOLMS STRÖM.

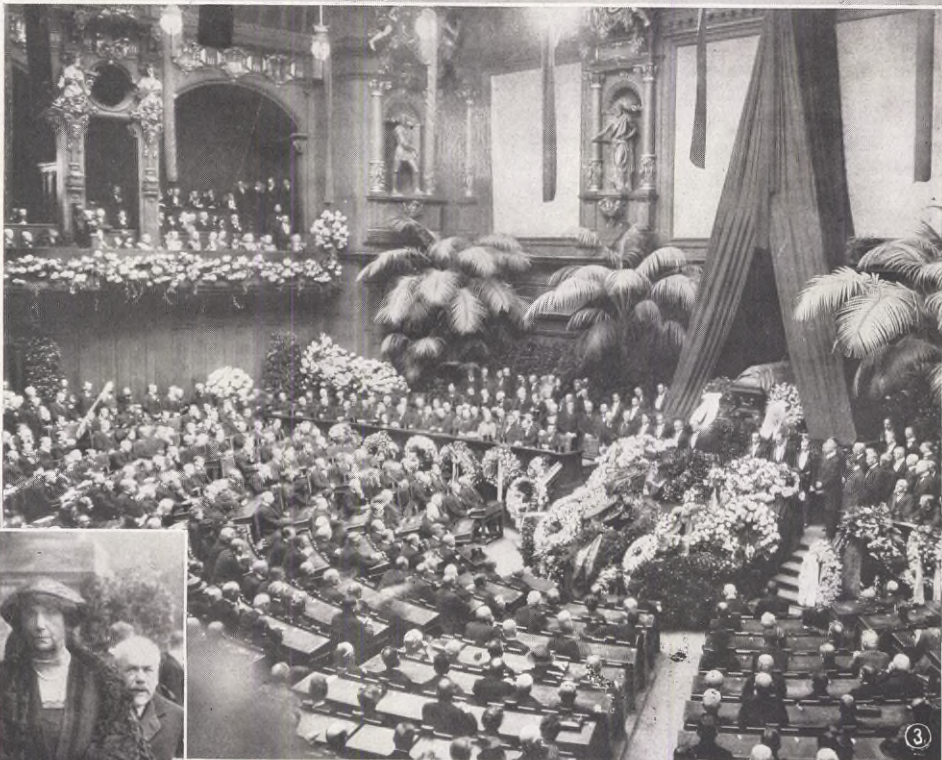
Richard Sjöberg, Gbg.

1-2. BILDER TILL MORDET Å UT-RIKESMINISTERN D:R WALTER RATHENAU.

1. Rathenaus villa i Grunewald;
2. Mordplatsen i hörnet av Königsallé och Erdenerstrasse.

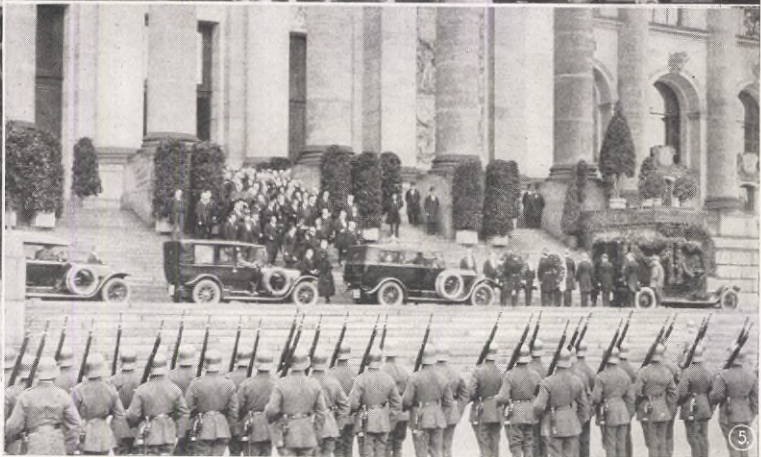
3-5. HÖGTIDLIGHETEN I RIKSDAGEN:

3. Kistan uppställd å riksdagspresidentens plats under en baldakin och stor behängda lampor samt omgiven av otaliga massor av kransar.

4. D:r Rathenaus syster.

5. Kistan, vars bärtäcke uppbars av 10 legationsråd, föres till den väntande automobilerna. — Å den stora öppna platsen framför Riksdagshuset var uppställt ett hederskompani ur Riksvärnet, varjämte öfverskådliga människomassor med oförtydligt deltagande följde kistans öfverförande från Riksdagshuset.

— Efter fotografier. — Forts. å sid. 657.

Efter fotografier.

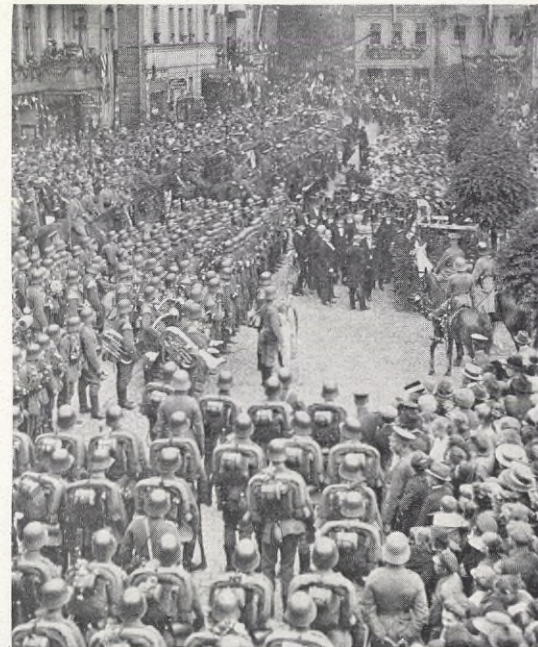
Klicka: Sjöberg, Gbg

JOHANNITERRIDDARDAG I POTSDAM samma dag, den 24 juni, utrikesminist r Rathenau mördades.

T. v.: Främst generalfältmarskalken von Hindenburg och bakom honom prins Eitel Friedrich, vilken blev föremål för monarkistisk hyllning. — T. h.: Några högförnåma Johanniterriddare i sina medeltida dräkter.

Text å sid. 657.

Oberschlesiens delning, ett av dessa svår lösta problem, som uppstått till följd av Versaillesfredens bestämmelser, tyckes nu för den närmaste framtiden fått sin lösning. Den definitiva överenskommelsen om utrymmande av vissa delar för dessas överlämnande till Polen underskrevs nämligen fredagen den 16 juni, varefter de tyska truppernas tillbakamarsch tog sin början redan följande dag. Med anledning härav flaggade Tysklands alla offentliga byggnader denna dag på halv stång och såväl riks regeringen som preussiska regeringen ha i upp rop manat den nu i polsk ägo övergångna delen att upprätthålla den kulturella gemenskapen med Tyskland.

HVAR 8 DAG

DEN TYSK-POLSKA DELNINGEN AV OBERSCHLESIEGEN GENOMFÖRES DEN 20 JUNI. Nederst: De polska truppernas intåg

Efter fotografier.

— under general Szopytycki i Kattowitz. Däröver t. h.: De tyska trupperna intåga i Kreuzburg. —

Klicka: Götz, Gbg

1-2. KEJSAREN OCH TRONFÖLJAREN AV ANNAM I PARIS.

1. Kejsar Kaih-Dinh ankommer till Paris och emottages av Kolonialministeren Sarraut som sitter vid det asiatiska majestätets vänstra sida.

2. Kejsaren och tronföljaren — närmast vid hans sida — nedlägg en krans å "den okände soldatens" grav.

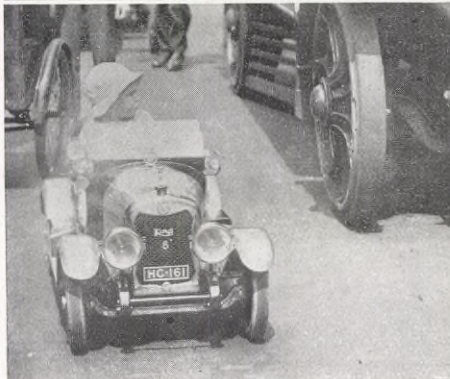
4. LONDONS YNGSTE BILIST visar sig alldeles ej belåten med polisens trafikordningar då han hejdas på samma gång som övriga motor- och andra jorden. — Den unge mannen spötar sin elektriska bil för träffligt och gör 50 eng. mil utan omladdning.

3. PRINSESSAN JULIANA AV HOLLAND i flamländsk nationaldräkt efter ett nytaget porträtt vid den unga tronarvingens besök i Middeburg.

Till bild å sid. 648.

Vid de nyligen i Köpenhamn anordnade idrottstävlingarne för poliser från Sverige, Norge och Danmark, segrade göteborgspoliserna med 27 poäng med Stockholm närmast med 24, därefter Norge 10 och Köpenhamn 9 poäng. Svenskarne segrade i löpningar å 100, 200, 400 och 800 meter, i stafettlöpning 400 mtr, längdhopp, stavhopp och släggkastning. I brotning hemförde Sverige vidare segrar i alla viktklasser, utom i lättvikt, som gick till normännen.

Bli
MEDARBETARE
i
HVAR 8 DAG

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

G. M. O. R. BJÖRNSTJERNA.
Greve. — F. d. Överste. —
Stäket. — 75 år 6 juli.*

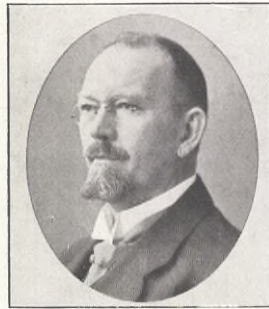
G. E. GREFBERG.
Nyutnämnd Generaldirektör o.
chef f. Lantmäteristyr.*

E. CENTERWALL.
Landskamreare. — Göteborg.
55 år 6 juli.*

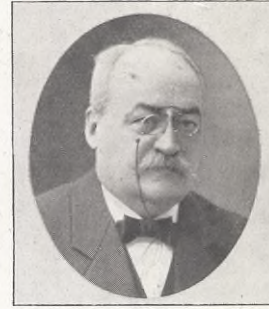
S. A. LEIJONHUFVUD.
Fröken. — Bibliotekarie.
Stockholm — 60 år 5 juli.*

P. O. HALLMAN,
Nyutnämnd Stadsplanedirek-
tör i Stockholm.*

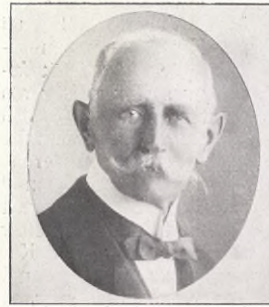
E. R. CURMAN
F. d. Telegrafdirektör.
Stockholm. — 70 år 11 juli.*

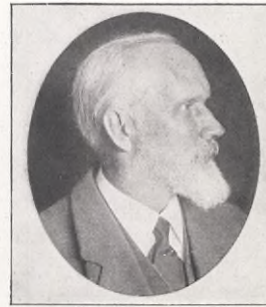
A. R. LARSSON.
Rektor. — Skara.
60 år 30 juni.*

E. W. ZANDER.
Prakt. Läkare. — Stockholm.
55 år 28 juni.*

P. O. VARENIUS.
Professor. — Stockholm.
65 år 11 juli.*

C. G. SANTESSON.
Professor. — Stockholm.
60 år 5 juli.*

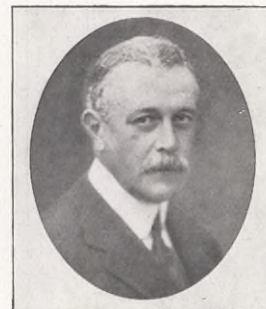
S. J. LINDSTRÖM.
Professor. — Göteborg.
50 år 13 juli.*

C. O. G. BORELIUS.
Nyutnämnd professor v. Tekn.
Högskolan.*

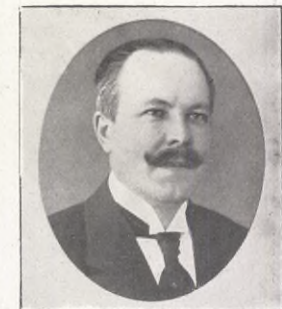
A. F. SANDWALL.
F. d. Bankdirektör — Karlstad.
65 år 5 juli.*

G. DICKSON.
F. d. Bankdirektör. — Göte-
borg. — 60 år 8 juli.*

C. H. ALLSING.
Bankdirektör — Karlstad.
50 år 3 juli.*

A. L. LINDHAGEN.
Direktör — Eskilstuna.
50 år 2 juli.*

* Data å sidan 656.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

G. J. E. BOLMS.
Grosshandlande. — Sthlm.
65 år 14 juni.

A. G. W. LUNDMARK.
Bokhandlare. — Södertälje.
60 år 10 juni.

B. CEDERQVIST.
Bokhandlare. — F. d. Komm.-
man. — Hjo. 60 år 25 juni.

H. M. ANDERBERG.
Boktryckare. — Nyköping.
50 år 30 juni.*

E. F. M. OUCHTERLONY †.
F. d. Revisor. — Stockholms.
F. 1840. † 24 juni.*

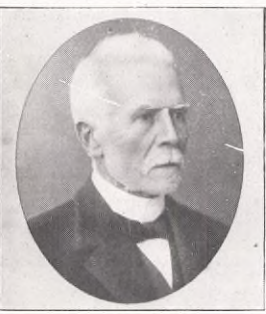
N. A. BERGENHOLTZ †.
F. d. Förste Prov.-läkare.
Sthlm. — F. 1846 † 18 juni.*

A. R. LITZÉN †.
Prakt. Läkare. — Skövde.
F. 1849. † 27 juni*

H. NILSON †.
Regemänspastor — Eksjö.
F. 1854. † 13 juni.*

H. T. BENCKERT †.
F. d. Rådman. — Stockholms.
F. 1841. † 24 juni.*

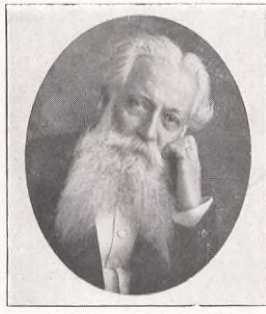
A. M. HEDENBERG †.
Grosshandlare. — Göteborg.
F. 1841. † 9 juni.*

K. G. W. EDLUND †
Kontr.-prost. - Kykoh. - Wester-
ljung. - F. 1865. † 26 juni.

A. G. O. SANDBERG †.
Förjattare. — Comano.
F. 1865. † 24 juni.*

A. F. CAVALLI-HOLMGREN †
Grosshandlare. — Stockholms.
F. 1851. † 11 juni.*

W. H. QVARFOTT †.
Direktör — Stockholms.
F. 1859. † 15 juni.*

S. SILFVERBRAND-ERIK-
SON †. — Fiu. — Göteborg.
F. 1876. † 20 juni.*

S. E. TRÄGÅRDH †.
Kapten. Bruksägare. Borggårds
bruk. — F. 1833. † 15 juni.*
Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

P. A. SJÖGREN †.
Fabrikör. — Stockholm.
F. 1857. † 28 juni.*

A. WICKMAN †.
Fabrikör — Göteborg.
F. 1865. † 16 juni.

E. A. HOLM †.
Öververkmästare — Simris-
hamn. — F. 1866. † 20 juni.*

N. HAGLUND †.
Pianofabrikör. — Malmö.
F. 1869. † 28 juni.

Klubb Aug. Sjöbergs Klubbmedl., Ögb

GUSTAF BJÖRNSTJERNA. Ulltn. v. Livg. t. häst 65, övltn. v. Små. husarreg. 91, chef f. Norrl. drag. 93, öfverste o. chef f. Skån. dragonreg. 95, avsk. 07. Äger egend. Almare Ståket m. underlyd. i Stockh. l.

GUSTAF GREFFBERG. F. 1879, stud. 99, jur. utr. kand. 04, e. o. not. i Svea hovr. s. a., tj.-gj. v. prot. i Svea hovr. 07—09, sekr. i kyrkolagutsk. v. 1908 års kyrkomöte; tf. liskal i nämnda hovr. 09, e. o. ass. 10, hovr. rad. 17, chef f. Just.-dep. lagadv. sdn 19, led. o. sekr. i Fastigh.-registr.-komm. sdn 17. I dagarne utn. t. generaldirektör o. chef f. Lantmäteri-styrelsen.

ESAIAS CENTERWALL. Stud. 85, jur. utr. kand. 90, v. hvd. 93, tf. landsk. utn. i Kristianst. l. 94, ord. 95, länsb. 98; landskamrerare i Göteborg. o. Bohus l. sdn 08, tf. länsb. hövd. där mars—okt. 21. Led. av dir. f. Göteborg. hosp. 12, led. av styrelsen f. Göteborg. elem. lärov. f. fl. 12, f. Västergötl.—Göteborg. järnv. a.-b. 18, v. ordf. i exprop.-nämnderna i länet sdn 18; försäkr.-insp. omb. i Brand- o. livförsäkr. a.-b. Svea 12, bankinsp. omb. i Skand. kred. a.-b. 15.

SIGRID LEIVNIHUVUD. Stud. 83, fil. kand. 88, lär. v. Åhlnska flicksk. i Stockh. 92—09. Bibliotekarie v. Vtt.-hist. o. Ant. Akad. sdn 01. Författarinna, har utg. ett flertal hist. minnesteckn. Medl. av Skand. samf. "En av de no". En av kvinnoförslens banbrytare i vårt land.

PER HALLMAN. F. 1869, elev v. Tekn. högs. 87—90, v. Konstakad. 90—93, studesor i utl. 90 o. 94. E. o. tj.-man i Stockh. stads byggn.-nmd 94, aman 98, docent i stadsanläggn.-konstens formlära v. Tekn. högsk. sdn 97. Arkitekt, spec. i estetisk stadsanläggn.-konst. Tj.-gör. arkitekt i Överintend.-åmb. 06—17, sdn sistn. år i K. Byggn.-styr. Sakkunn. led. av Stockh. stadsplanekomm. I dagarna av Stockh. stadsplanenämnd förordnad t. inneh. av den nyinrättade tjänsten som stadens stadsplanedirektör.

RUDOLF CURMAN. Stud. 72, ingenjör i Telegrafv. 83, öfvering. 87, adj. led. i Telegr.-styr. 89, tf. byråchef 96, telegrafdir. i Stockh. 98—17. Led. av ett flertal Telegr.-verket o. elektr. kraftledn. berör. kommittéer samt led. av komm. f. Sv. deltag. i 1900 års världsutställn. i Paris.

ROBERT LARSSON. Stud. 81, fil. lic. 90, fil. dr. 91; v. adj. o. ex. lär. i Karlstad 92—98, adj. v. Karol. lärov. i Örebro sistn. år, lektor v. h. allm. lärov. i Skara 03, rektor därst. sdn 06. Stadsfullm. sdn 09; v. ordf. i beredn.-utsk. Styr.-led. i länets allm. sparb., v. ordf. i styr. f. länets naturskyddsören.

EMIL ZANDER. Stud. 86, med. lic. 97. Sekr. i Sv. kurortfören. sdn 09. Direktör o. överläk. v. Saltsjöbadens sanat. o. badanst. 03—11. Prakt. läkare i Stockh. sdn 12, spec. hjärtsjukdomar. Förestånd. f. Zanderska gymm.-inst. sdn 97. M.d. skriftst. Led. av hälsov.-nmd i Saltsjöbadn 10—11.

OTTO VARENIUS. Stud. 75, fil. dr. 92, docent i statskunn. v. Upsala univ. 93, tf. prof. i statskunn. v. Upsala univ. 93—02, prof. n. h. o. v. 05, tf. prof. v. Göteborgs högsk. 06—07, professor i statsrätt. m. statskunn. jämte förvaltn.-rätt o. folkrätt i Stockholms högskola sedan 07; jur. hed. dr. i Lund 18. Led. av K. Humanist. vet.-samf. i Upsala. Ordf. i styr. f. C. E. Fritzes bokförl. a.-b. sdn 17.

GUSTAF SANTESSON. Stud. 80, med. lic. 90, med. dr. 91, doc. i fysiologi s. a., prof. i farmakologi v. Karol. inst. sdn 95. Vetenskapl. förf. Led. av Sv. Läkarsällsk., Vet. soc. i Uppsala, Finska Läk.-sällsk., hed.-led. av Medicinska fören., ordf. i Stockh. stud.-sångarförb., ordf. i L. F. U. F. samt i "Sveriges Flagg", Förb. f. nat. fostran.

SVANTE LINDSTRÖM. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. M. 95, rit. h. W. Chrichton & Co i Åbo 95—96, anst. v. Mirinförv. ingen.-avd. 96—1900, assist. v. Tekn. högsk. 98, bitr. ing. v. Pat. o. reg.-verket 99—02. Ex. lär. i maskinlära v. Tekn. högsk. 1900—02, lekt. i allm. mekan., mask.-lära m. ritu. o. mek. tekn. v. Tekn. elem.-skolan i Härrönsund 02—05, lekt. i maskinlära v. Chalmers tekn. läroanst. 05, förestånd. i dess materialprov. anst. sdn 06, prof. v. nämnda anst. 11.

GUÐMUND BORELIUS. F. 1889, stud. 07, fil. lic. 14, fil. dr. 15; e. o. aman. i fysik i Lund 08, aman. 13, assist. 14, docent sdn 15. Assist. i fysik v. Trondhjems tekn. högsk. 12—13. I dagarne utn. t. prof. i fysik v. Tekn. högsk.

AXEL SANDWALL. Stud. 76. Efter kontorsanst. i utl. tj.-man i Vermil. e. banks huvudkont. i Karstad 81, kamrer där 66, styr.-led. 05, verkst. dir. 05—19, ordf. i dess styr. 11—22. Styr.-led. i a.-b. Karlstads mek. verkst. Munksjö a.-b. (ordf.), Stockh. rederi a.-b. Svea, a.-b. Baltic, Nya elektr. a.-b. Volta, v. ordf. i styr. f. Stockh. transp. o. bogs-a.-b., Kohlsätters a.-b. Led. av stadsfullm. 01—04. På sin tid ordf. trädgårdstyr.

GEORGE DICKSON. Efter avslut. skolstudier anst. å bank- och handkontor i London, h. Göteborg. e. bank 1900—03, kassadir. i a.-b. Göteborg. bank sistn. år, led. av dess styr. o. verkst. dir. 05—22, sistn. år ordf. i dess styr. Ordf. i styr. f. Göteborg. teckn.-gar.-a.-b. styr.-led. i a.-b. Lindholmen-Motala, Sjöförsäkr.-a.-b. Gauthiod, ordf. i styr. f. Robert Dicksons stift. Äger egend. Kolboryd i Älvsb. län. På sin tid landstingsman, konim.-ordf. o. ordf. i vägstyr.

HOLGER ALLSING. Efter avslut. skolstudier anst. h. Bohusl. e. bank 92, bokh. i Kristineh. e. bank 97, l. kassör i Gefleborgs e. bank 01, kamrer i Kristineh. e. bank s. a. Dir. i banksens avd.-kont. i Karlstad 07; efter dess sammansl. m. Värml. e. bank i dennas tjänst. Verkt. dir. f. a.-b. Bohusbanken 18, f. a.-b. Göteborgsbankens avd.-kont. i Karlstad sdn 20. På sin tid stadsfullm. i Kristinehamn.

AGATON LINDHAGEN. Sekr. i Templarorden 03—09, dir. f. Nykterhetsvännernas allm. sjuk- o. begravn.-kassa sdn sistn. år; sdn 17 ordf. i Rikssjukkassornas centralstyr., en sammanslutning som omfattar 200,000

medlemmar i 4000 lokalavd. öfver hela landet. På sin tid stadsfullm. i Eskilstuna (11—18), led. av dess beredn.-utsk. o. av komm.-nämnder samt stadsrevisor. Deltog tidigare under en lång följd av år såsom ledare av Södermanl. skytteförb.

HELGE ANDERBERG. Tekn. chef h. Nya Dagl. Alleh. 04—08, Norrköpb. Tidn. a.-b. 09—19, Länstidn. i Nyköping sdn sistn. år. Ansv. boktr. h. a.-b. Södermanl. läns tidn. Fullm. i Sv. boktryckarefören. f. Ö. kretsen 12—19. Verkmästareförb. repres. h. Sv. privatanst. pens.-kassa 16—17. Sekr. h. Sv. allm. verkmäst. förb. samt red. o. utg. av Sv. verkmäst. tidn. 12—20.

EMIL OUCHTERLÖNY †. Stud. 58, kameralex. 60, bokh. i Järnv.-styr. 63, revisor där 73—05.

AUGUST BERGENHOLTZ †. Stud. 69, med. lic. 80, prov.-läk. i Umeå dist. 80—94, tf. förste prov.-läk. i Västerb. l. 90—94, förste prov.-läk. i Kalm. l. o. prov.-läk. i Kalm. distr. 94—06. På sin tid stadsfullm. i Umeå o. Kalmar, samt i den sistn. ordf. i hälsov.-nmd, i vattenstyr. i styr. f. Fröbergsk. stift. v. ordf. i dir. f. Kalm. länarett. i dir. f. kom. stationen o. frökontr. ANDERS LITZÉN †. Stud. 73, med. lic. 85, prakt. läk. i Kinna 86—88, i Skövde sdn sistn. år; järnv.-läk. sdn 89. På sin tid stadsfullm. o. ordf. i dess 4. beredn.-utsk., ordf. i hälsov.-nmd, led. av skoloråd, folkskolestyr. o. dess undervisn.-nmd, kyrkoråd, sparb.-styr.

HANS NILSON †. Stud. 77, prästr. 83, komm. Eksjö 92, reg.-pastor v. Karlskr. gren.-reg. 94, v. Små. husarreg. sdn 03. Lär. v. lärov. f. fl. 93—09, v. småskolesemin. sdn 01. Teolog. förf., medarb. i period. pressen i hist., polit. o. nationalekonom. frågor, red. f. Östgöta Kuriren 90—93. Initiativtag. t. Eksjö o. Vadsbro förmögenhetsfören., t. folkhögsk. v. Sövrängen (Nässjö). Framstående bibliofil o. bibliograf inneh. han ett av landets måhända värdefullaste bibliotek. Mångårig stadsfullm., landstingsman, ordf. i fattigv.-styr. v. ordf. i drätselkamm., led. av byggn.-nmd.

THEODOR BÉNCKERT †. Stud.-ex. 59, hovr.-ex. 62, v. hvd. 68, stadsnot. v. Stockholms rådrst. 81, rådmän 87—11; ordf. å 4de avd. 90—1900, ordf. å 2dra avd. 01—11. Led. av byggn.-nmd 01—10, därav ss. ordf. 03—06, mångårig sekr. i styr. f. Stockholms int. gar. a.-b.

MAGNUS HEDENBERG †. Deläg. i Järnhand.-firman Frænckel & Hedenberg i Göteborg 79, ensam inneh. 83, verkst. dir. v. firmans ombild. t. a.-b. 04. Led. av Christ. förs. kyrkofullm. 07—19, av dess kyrkoråd sdn 06.

ALGOT SANDBERG †. Stud. 84, medarb. i dagpressen 85—02, i svensk-amer. pressen 03—05, red.-chef i Vårt Land 05—07. Dörefter ägnade han sig åt skönlitterärt o. dramatiskt förf.-skap; ett stort antal av hans dram. arbeten m. omväxlande populär innehåll äro uppförda på svenska scener o. ha haft påtaglig publiksuccés. — Sedan några år bosatt i Italien var han vid sin död bosatt i Comano, Trentino.

FRITHOF CAVALLI-HOLMGREN †. Efter avslut. studier o. prakt. anst. h. firman K. M. Lundberg i Nyköp. 70—71 o. 71—84 h. mathandelsfirman G. A. Bredenberg i Stockh. Övertog sistn. år firman, vilken han för en del år sedan överlämnade i andra händer. En av stift. — jämte Arvid Gumelius — av Allm. Liv, var han ordf. el. styr.-led. i ett ovanl. stort antal (40) olika bolag samtidigt. Överlämnade 21 en donation på 1 milj. kronor i en stift. benämnd Constance Cav.-Holmgrens bevilingshem f. aktionskyrda bousläningar, avsedd t. uppförande av sjukhus; han har jämval donerat betydande belopp t. andra välgörande inrätt. samt skänkt staden Strömstad dess rådhus o. Uddevalla en Karl X Gustafstaty.

WILHELM QVARFOTT †. På sin tid dir. f. Rubens tobakfabr. i Karlskrona, led. av styr. f. Munktells mek. verkst. När han 17 lämnade Karlskrona donerade han till staden omkr. 100,000 kr. f. allmännyttiga ändamål.

SUSY SILFVERBRAND-ERIKSON †. Utsk. f. H. seminar. 96, lär. i Hållingsborg i år samt i Valliska skolan i Stockh. t. 12 då hon ing. äktensk. m. sjökapit. E. Erikson i Göteborg. o. där hon sdn 14 varit bosatt; lär. i gymnas. v. Rudebeckska skolan där. Ordf. i de sv. skolornas fredsören-Göteborgsgrupp o. Kvinn. fredsöfr. Verksam medl. av de flesta hennes fack tillhör. fören. o. de flesta kvinnofören. Polit. intress. o. högt skattad föreläsare o. polit. talare.

SVEN TRÄGÄRDH †. Ulltn. i Små. art.-reg. res. 06, kapt. 21. Tillträdde Borggårds bruk 11 i år efter hans då avl. fader. Interresserad f. skytteförb. var han ordf. i Borggårds skyttefören. o. led. av skyttefören. Östgötakrets styr.

PER AUGUST SJÖGREN †. Inneh. av gas- och vattenledn.-entreprenadfirman P. A. Sjögren i Stockholm. Stadsfullm. 03—13, led. av Borgersk. 50, äldste, av styrelsen f. Stockh. stads sparbank o. brandförsäkr.-kontor, av dir. f. Drottninghuset, Stockh. Sjömanshem, Drott. Victorias Ört-hem. Pro Patria.

AXEL HOLM †. Anst. h. a.-b. Ehrnberg & Sons läde-fabr. i Simrishamn sdn 98, tekn. ledare sdn 14, deläg. sdn 06. Stadsfullm. sdn 05, ordf. i fattigv.-styr. sdn 19, mångårig ordf. i skyttegille o. skyttekrets; kyrkovård, styr.-led. i hantverksfören.

Till bild å sid. 647

Den 27 juni invigdes under högtidliga former finska universitetet i Åbo, med tal bl. a. af kanslern, statsrådet J. R. Danielson Kalmari och universitetets rektor prof. Viikkunen. Universitetet, Finlands tredje

högskola, som t. v. är inrymt i förra Phœnixhotellet har åstadkommit genom en insamling, som pågått i fem år och inbringat 50 miljoner mark.

Till bild å sid. 646.

Ett svenskt treskillingsbancofrimärke betalades på auktion i Paris den 16 juni med 30,000 francs. Det gällde ett feltryck, ett märke, som i stället för grönt blivit gult och som är det enda i världen i sitt slag. Det har tillhört den berömda frimärkssamlaren, baron Renotière de Ferrary, vilkens samlingar denna vår för sagolika pris gått under klubban i Paris och köparen var en i London bosatt svensk friherre Leijonhuvud, vilket ju innebär en utsikt till att det någon gång i framtiden kommer att återbördas till Sverige.

Stora ansträngningar hade redan nu gjorts att låta det förvärvat för vårt postmuseum och ett konsortium med den kände samlaren, konsul Harry Wennberg, i spetsen, hade på frivillig, privat väg insamlat en summa av 9,000 kronor för ändamålet.

Flera andra nästan lika märkliga förvärv gjordes emellertid på auktionen i fråga för A.-B. Harry Wennbergs räkning, särskilt att nämna ett svenskt feltryck med 80 öre i st. f. 30 öre samt ett otandat 4 skocco-märke av 1855. Till belysning av priserna för detta slags dyrgrisar kan nämnas att ett hittills inom filatelin okänt provtryck av ett en-cent-märke, svart på karmin Brittiska Guyana 1856, betalades med 352.500 francs, av vem är däremot icke bekant.

SVENSKA IDROTTSMÄN I UTLANDET. Forts. fr. sid. 648.

förmåga kan utträtta under de där rådande förhållandena för att göra truppens uppehåll så angenämt som möjligt. Bland annat fick truppen, tack vare en regeringsledamots välvilja, bevista festföreställning å operan.

För de svenska idrottsmännen var det en eggande känsla att så långt från det egna landet kämpa i idrottslig, fredlig kamp, där förfäder en gång gått fram till seger, fast å blodiga fält.

DANSKT ESKADERBESÖK. Forts. fr. sid. 650.

valen" och "Makrelen" samt två undervattensbåtar, "Rota" och "Bellona", gick upp på Stockholms ström och förtöjde. Saluter och hälsningar utbyttes med batterierna på Kastellholmen samt de svenska pansarfartygen "Sverige", "Victoria" och "Svea", vilka i sällskap med undervattensbåtarna "Illern" och "Utern" och minfartyget "Claes Fleming" redan sedan en dag i förväg lågo förtöjda på Strömmen för att hälsa de danska gästerna välkomna. Ombord på "Peder Skram" befann sig utom fartygschefen, konteramiralen C. W. Carstensen, danske kronprinsen Fredrik, vilken här tjänstgör som sekondlöjtnant och vilkens närvaro ombord givetvis bidragit att ge besöket en alldeles särskilt festlig karaktär. Stabschef var kommandör Dornonville de la Cour.

Redan ankomstdagen inleddes festligheterna med en av högste befälhavaren över kustflottan, konteramiralen, greve A. Wachtmeister ombord å pansarbåten "Sverige" given middag, varvid amiral Wachtmeister i ett tal erinrade om den långa tid — 25 år — som föflutit sedan senaste stora danska flottbesök här. I middagen deltog bland andra kronprins Fredrik av Danmark och prins Vilhelm. Påföljande dag, söndagen, ägde konungens mottagning med åtföljande lunch rum å Tullgarn, dit färden företogs i bilar från Stockholm. Samma dag gavs av amiralen Wilhelm Dyrssen middag å egendomen Öraker i Uppland och även till denna middag hade inbjudning antagits av danske kronprinsen och de danska högre officerarne. Den 3 gav härtigparet av Västergötland ett garden party i sin villa på Djurgården för kronprins Fredrik och övriga danska officerare.

Besöket i Stockholm varade till och med den 5 då den danska flotttiljen avgick till Danzig och därifrån åter till de danska farvattnen. Både vid ankomsten till Stockholm och under hela den tid besöket varade blev givetvis den ståtliga flotttiljen på Strömmen föremål för livligaste beundran och uppmärksamhet från huvudstadsbornas sida.

Till bild å sid. 651.

Tysklands mördade utrikesminister, Walter Rathenau begravdes under stora högtidligheter tisdagen den 27 juni i Berlin. Stadens alla arbetare hade nedlagt arbetet för att genom demonstrationer m. m. betyga sin sorg över dödsfallet och sin lojalitet mot republiken. Utanför riksdagshuset, där en storslagen sorgeshögtidighet på förmiddagen skulle äga rum, samlades också, trots ett ihållande regn, oerhörda människomassor. I den stora riksdagsalen stod Rathenaus kista på presidentens upphöjda plats. Endast tvenne kransar — en från den dödes mor och en från hans syster — smyckade själva kistan. Rikspresidenten Ebert uttryckte i ett kort, av stark känsla berett tal såväl Tysklands sorg som dess oförgångliga tacksamhet mot den man som i ädel kärlek offrat sina krafter åt fosterlandets tjänst.

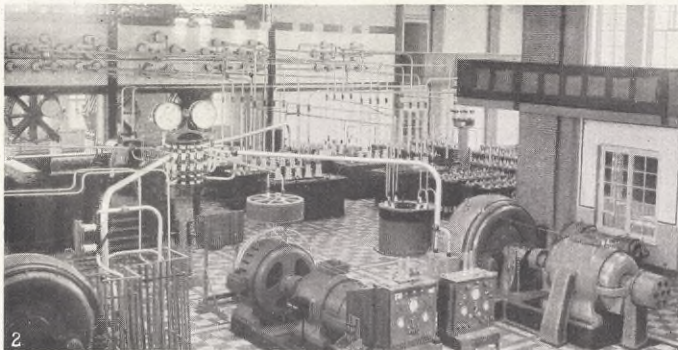
Till bild å sid. 652.

Bailliet Brandenburg, den preussiska grenen av Johanniterorden, avhöll den 24 juni, Rathenaus dödsdag, en ceremoniordensfest, där som en egendomlig omständighet kan påpekas, att den preussiska prins Eitel Friedrich i samma stund, som den tyska republikens utrikesminister nedskjöt, fick mottaga en starkt rojalistiskt färgad hyllning från ordensmedlemmarne. Prinsen är nämligen "Herrenmeister" och styr sedan 1906 orden under medverkan av ordenskonventet med fältmarskalk Hindenburg som "Hauptmann". Johanniterorden, som uppstod under korstågens tidevarv, då västerlandets riddare slöto sig tillsammans för att försvara det Heliga landet mot de otrogna anfall och skydda kristna pilgrimer, bildades ursprungligen som en barmhärtighetsinstitution, knuten till ett pilgrimshärberge och sjukhus i Jerusalem. Men med tiden kommo dess krigiska bragder att överskugga de rent humanitära och orden ägde i öarna Rhodos och senare Malta ypperliga befästa punkter, från vilka turkarna länge med framgång bekämpades. Rhodos måste emellertid efter en långvarig belägring 1522 utlämnas åt turkarne och Malta intogs 1798 utan svärds slag av Napoleon. Den preussiska grenen upplöstes 1812, men återupprättades 1852 av Fredrik Wilhelm IV, som även gav orden nya stadgar, vari medlemmarne förpliktats att verka för den evangeliska tron och understödja ordens sjukhus. Även i Sverige har Johanniterorden en gren, dock upprättad så sent som 1920.

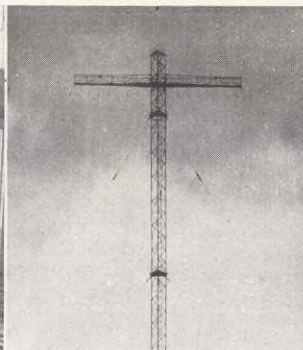
Till bild å sid. 658.

I Berlin har nyligen öppnats världens största och mest fulländade radiostation. Här befinner sig nu medelpunkten, där världens alla trådlösa linjer löpa samman och varifrån också alla meddelande vidare befordras hela jordklotet runt. Någon omelegrafering förekommer icke här, vilket i hög grad befordrar snabbheten. Sedan telegram ankommit till Berlincentralen ledas de medelt 40 km. lång ledning till Nauen, varifrån de sedan kastas ut i rymden från avsnidningsstationens jätteantennor. På mindre än 1/20 sekund når ett morsetecken fram till Newyork. Likaså inkomma till Berlincentralen de från Galtows mottagningsstation ankommande telegrammen, utan någon mellanbearbetning och varken i Nauen eller Galtow behöves nu mera än en tjänsteman att övervaka apparaterna, allt sköter sig själf.

VÄRLDENS STÖRSTA RADIOSTATION.

2

8

1—2. RADIOSTATIONEN I NAUEN. 1. Exteriör. 2. Maskinsalen.

3. RADIO CENTRALEN I BERLIN. Text å sid. 657.

4—5. TVÅ DELTAGARE I ENGELSKA SYDPOLSEXPE-
DITIONEN, Mr Bagshawe och
Mr Lester, ha återfunnits på en
liten ö i södra Ishavet, där de
levat i ett år. De funnos och
räddades av norska valfångare,
som förde dem till England. —
Våra bilder visa t. v. Sydpols-
fararnes hydda, uppförd av en
båt, samt t. h. de räddade och
deras räddare (de två främste
längst t. h.) — Klitché: Göth, CR-

1

Till den sista engelska sydpolsexpeditionen, som startade i London i sept. 1920, hörde bl.a. tvenne unga män, geologen *T. Bagshawe* och sjömannen *M. C. Lester*, vilka drev i land på en öde ö mitt i Polarhavet. Där ha de måst tillbringa ett helt år. livnärande sig uteslutande på pingviner och sälar, tills de helt nyligen räddades av norska valfångare och infördes till Newcastle.

5